

U 30/2009 rd

**Statsrådets skrivelse till Riksdagen med anledning av
ett förslag till rådets beslut om frihandelsavtalet mellan
EG och dess medlemsstater och Sydkorea (*Frihandelsav-
tal mellan EG och dess medlemsstater och Sydkorea*)**

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen
översänds till riksdagen en promemoria om
förslaget till rådets beslut om frihandelsavta-
let mellan EG och dess medlemsstater och
Sydkorea.

Helsingfors den 8 april 2009

Minister *Paula Lehtomäki*

Enhetschef Johan Schalin

UTRIKESMINISTERIET

PROMEMORIA
1.4.2009

EU/2009/0156

**FÖRSLAG TILL RÅDETS BESLUT OM FRIHANDELSAVTALET MELLAN EG
OCH DESS MEDLEMSSTATER OCH SYDKOREA****Bakgrund och huvudsakligt innehåll**

Republiken Korea (Sydkorea, nedan ”Korea”) är världens trettonde största ekonomi och EU’s fjärde största handelspartner. Handeln har årligen vuxit mer än 10 % trots att exporten från EU till Korea möter betydande hinder. EU är den största investeraren på Koreas marknad.

Sydkorea är Finlands tredje viktigaste handelspartner i Asien. Handeln mellan Sydkorea och Finland har stimulerats de senaste åren och uppvisar tecken på fortsatt tillväxt. År 2008 var värdet på exporten sammanlagt 0,57 miljarder euro. Importen växte fortsättningsvis starkt och var under ifrågavarande period 1,55 miljarder euro. Trots den ständiga tillväxten i handelsutbytet mellan länderna har Finland alltså ett tämligen ansevärt handelsunderskott med Sydkorea.

Europeiska unionens råd godkände 23.4.2007 utkastet till förhandlingsdirektiv för frihandelsavtal med Sydkorea. Rådet betonade, att ett WTO-förenligt frihandelsavtal av den nya generationens typ behövs för att kunna förbättra den europeiska industrins externa konkurrenskraft och villkoren för dess tillgång till dessa viktiga marknader i förhållande till konkurrenterna på världsmarknaden. Därför skall avtalet förstärka det multilaterala handelssystemet, det bör vara ambitiöst och allsidigt och innebära en vittgående liberalisering av handeln med varor och tjänster och av investeringar. Det borde förbättra tillväxten bl.a. i Europa och stödja Sydkoreas fortsatta integrering i det internationella handelssystemet. Särskild uppmärksamhet bör ägnas åt att undanröja hinder som inte är tullar. Rådet betonade att avtalet bör ingå som en del av en övergripande och en-

hetlig ram för EU’s förbindelser med varje partner.

Avtalsförhandlingarna och behandlingen i EU

Frihandelsförhandlingarna med Sydkorea inleddes av europeiska kommissionen i maj 2007. Förhandlingarna framskred efter att de inletts år 2007 i ganska rask takt i sju förhandlingsrundor.

Målet för förhandlingarna har i enlighet med förhandlingsdirektivet är en stegvis och ömsesidig liberalisering av väsentligen all handel med varor och tjänster i fullständig överensstämmelse med WTO-bestämmelserna och -förpliktelserna. Målet har också varit att uppnå en minst lika god tillgång till Koreas marknader som Förenta staterna skulle få enligt sitt frihandelsavtal med Korea, ett avtal som visserligen inte ännu har trätt i kraft.

I förhandlingarna eftersträvas uttryckligen innehållsmässigt ett handelsavtal så till vida att de s.k. politiska klausulerna beaktas i ett särskilt ramavtal (Framework Agreement) under förhandling.

Det är viktigt för EU att uppnå paritet med det avtal som Sydkorea förhandlat med Förenta staterna (nedan KORUS), eftersom EU’s export till många delar konkurrerar hårdast just med varor från Förenta staterna. Ett förhandlingsresultat som försvagar den europeiska industrins ställning i relation till våra hårdaste konkurrenter kan inte accepteras. KORUS-förhandlingarna har avslutats redan på sommaren 2007, men parterna har inte godkänt avtalet. De förhandlingsresultat som EU har uppnått är redan nu förmånliga i detta avseende.

Efter de sju första förhandlingsrundorna det första året har en stor del av texterna på många delområden redan överenskommits. Efter detta har få framsteg uppnåtts på delområden som redan på förhand har bedömts svåra. Samtidigt betygar förhandlingsparterna emellertid att den politiska viljan finns för att ett avtal skall uppnås.

Kommissionen har informerat om förhandlingarnas förlopp i 133-kommittén och i expertmöten ordande i Bryssel. Europaparlamentet har behandlat frågan i sin resolution 23.11.2007.

Under den åttonde förhandlingsrundan i Soul i mars år 2009 uppnåddes märkbara framsteg. EU-partens huvudförhandlare på teknisk nivå, Ignacio Garcia Bercero, rapporterade efter den åttonde rundan, att avtalet under en övergångsperiod på fem år skulle avlägsna tullarna på 97 % av de varor, som handeln parterna emellan innefattar. Gällande industriprodukter skulle Sydkorea avlägsna tullarna på 99 % av produkterna och EU på 100 % av produkterna under övergångsperioden på fem år. Under förhandlingarna hade man också kommit fram till en kompromiss för den problematiska bilsektorn.

Å andra sidan förblev också många problemfrågor öppna. Dessa är sådana att förhandlingarna på teknisk nivå inte anser sig kunna lösa dem. Enligt de uppgifter som hittills delgivits har ändå så betydande framsteg nåtts i frågor som tidigare varit öppna, att båda förhandlingsparterna nu anser tiden vara mogen för att slutföra förhandlingarna.

Frihandelsavtalsförhandlingarna mellan EU och Sydkorea har nu kommit till ett avgörande skede. Trycket för att leda förhandlingarna till ett avslut ännu under våren detta år är för tillfället stort. Allmänt befaras att om resultat inte nås under våren och om den globala ekonomiska krisen drar ut kan det s.k. möjligheternas fönster stängas då de politiska prioriteterna skiftar till andra ärenden. Då skulle de redan uppnådda förhandlingsresultaten äventyras och i ett senare skede kanske inte längre uppnås.

Nu försöker förhandlingsparterna vid första tillfälle uppnå ett politiskt samförstånd på ministernivå om de politiskt sensitiva frågor som är centrala för EU och som inte blev avgjorda under den åttonde förhandlingsomgången, såsom handelsrestitution, ursprungs-

regler och hänvisningen till den politiska avtalsramen. Inom en nära framtid klarnar det om de kan lösas på så sätt att förhandlingarna kan avslutas under första halvan av 2009. Man har bedömt att avtalet i så fall kunde träda i kraft under början av år 2010.

Den nationella behandlingen av ärendet

Ärendet har behandlats regelbundet i EU2/133-utskottet (handelspolitiska ärenden) och i dess underutskott, där statsrådets ståndpunkt har beretts. Utrikesministeriet har berett ärendet tillsammans med alla statsrådets ministerier i enlighet med respektive sakinnehåll under behandling.

Riksdagen informerades om förhandlingsbemyndigandet 31.1.2007 med E-skrivelsen E 158/2006 rd. Riksdagen behandlade ärendet 2.2.2007 i stora utskottet, 5.2.2007 i utrikesutskottet (UaVP 98/2006 vp 14 § på finska) och 6.2.2007 i ekonomiutskottet.

Riksdagen har 6.3.2008 med en E-skrivelse E 20/2009 informerats mera i detalj om förhandlingsläget. Utrikesutskottet har bett statsrådet om tilläggsinformation i form av en U-skrivelse, som skall komma att kompletteras med en U-fortsättningsskrivelse på grund av förtegenhetsbegäran.

Den rättsliga grunden enligt EU-rätten

Frihandelsavtalet mellan EG och dess medlemsstater och Sydkorea är till sin karaktär ett avtal underställt delad kompetens, alltså ett s.k. blandavtal som innehåller bestämmelser som faller såväl under gemenskapens som medlemslänternas kompetens. En del av bestämmelserna faller uteslutande under gemenskapens kompetens och andra faller under kompetens delad mellan gemenskapen och medlemsländerna. Avtalet täcker också frågor som uteslutande faller under medlemslänternas kompetens. Enligt statsrådets bedömning kommer åtminstone EG-fördragets artiklar 133 och 300 att utgöra rättsgrund för beslutet. Fördelningen av kompetenser mellan gemenskapen och medlemsländerna är inte entydig.

Konsekvenser och förhållande till lagstiftningen i Finland

De ekonomiska verkningarna av ett eventuellt avtal är svårbedömda. Avtalet skulle befrämja öppenhet gällande Sydkoreas näringsomgivning, bekämpa protektionism och därför verka positivt på finländska företags tillgång till marknaden och deras verksamhetsförutsättningar. Av de områden som avtalet täcker, kan man anse att medlemsstaterna har kompetens över bestämmelser gällande investeringar, handel i tjänster och elektronisk handel, skydd av immaterialrätt, miljö, sociala aspekter och gällande offentlig upphandling. På dessa områden kan avtalet också innehålla bestämmelser på lagstiftningens område. Förhållande till Finlands lagstiftning bör avvägas noggrannare ännu i ljuset av det slutliga avtalet.

Statsrådets ståndpunkt

Frihandelsavtalet vore en viktig etapp för EG:s handelspolitik och ett anmärkningsvärt uttryck för EU's åtagande till förmån för handelns liberalisering också under ekonomiskt svåra tider. Avtalet som nu förhandlas

kan i framtiden användas som referenspunkt för kommande avtal, och därför är det viktigt att uppnå ett ambitiöst förhandlingsresultat.

Finland har aktivt bidragit till uppställandet av EU's förhandlingsmål. Finlands prioriteter har kartlagts i samarbete med olika ministerier, näringslivet och andra samarbetspartners och de har framgångsrikt införlivats i EU's förhandlingsmål.

Hittills har förhandlingarna till den del de gällt Finlands målsättningar framskridit gynnsamt. Finland har sökt försäkra sig om att Finlands kommersiella och ekonomiska intressen och de handelshinder som finländska företag möter på den Sydkoreanska marknaden blir vederbörligt beaktade i frihandelsförhandlingarna.

Finland har inte problem inom de allra svåraste delområdena som återstår i förhandlingarna. Dessutom har våra intressen gällande marknadstillgång beaktats väl på de sektorer, inom vilka parterna redan har samförstånd. Det är emellertid mycket viktigt att beakta, att bättre etableringsfrihet för Finlands del kan förverkligas bara om helhetsavtalet fås till stånd (den så kallade *single undertaking* -principen).